

NORGES KOMMUNISTISKE PARTI

Sekretariatet

Norges Kommunistiske Parti
Postboks 9288 Grønland
0134 OSLO

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO
29.11.2010

HØRINGSSVAR OM VIKARBYRÅDIREKTIVET

Norges Kommunistiske Parti viser til Arbeidsdepartementets høringsbrev av 10. september, og vil med dette gi vårt høringssvar.

Arbeidslivet i Norge

Arbeidsmiljøloven § 14.9 setter klare begrensninger på bruk av midlertidige ansettelser.

Arbeidstager skal ansettes fast. Avtale om midlertidig ansettelse kan likevel inngås:

- når arbeidets karakter tilsier det og arbeidet adskiller seg fra det som ordinært utføres i virksomheten,
- for arbeid i stedet for en annen eller andre (vikariat),
- for praksisarbeid,
- for deltaker i arbeidsmarkedstiltak i regi av eller i samarbeid med Arbeids- og velferdsetaten,
- for idrettsutøvere, idrettstrenere, dommere og andre ledere innen den organiserte idretten.

Arbeidsmiljølovens § 14.12 omhandler innleie av arbeidskraft fra virksomhet som har som formål å drive utleie, og setter klare begrensninger. § 14.13 i Arbeidsmiljøloven setter klare begrensninger på adgangen til å leie ut arbeidskraft fra bedrifter som ikke er vikarbyråer.

I arbeidslivet har vi også flere tariffavtaler som setter begrensninger på innleie av arbeidskraft.

Fra begynnelsen av 1990-tallet har vi hatt en stor økning i antall vikarbyråer i Norge. Omsetningen i bransjen og antall sysselsatte har også hatt en betydelig økning. Dette er en utvikling NKP ser med stor bekymring på. Fast ansettelser gir en helt annen trygghet i hverdagen enn det å skulle arbeide som vikar. Det er vanskelig å kunne ta opp lån, det er vanskelig å kunne leie bolig osv. uten fast ansettelse. Dessuten er det slått fast at vikarer og midlertidig ansatte er mer utsatt for arbeidsskader enn fast ansatte.

Vikarbyrådirektivet

Vikarbyrådirektivet setter begrensninger på hvilke restriksjoner som kan settes i verk mot bruk av vikarer. Direktivet skal fremme likebehandling av fast ansatte og vikarer. Men når direktivet tar for seg lønnsfastsettelse så sies det følgende ”Ved arbeid i innleiebedriften skal

NORGES KOMMUNISTISKE PARTI

Sekretariatet

---

lønnfastsettelsen/lønnsvilkårene ta utgangspunkt i den landsomfattende tariffavtale som gjelder for bransjen det leies ut til, samt at det for enkelte skal tas hensyn til vedkommendes kompetanse og lønnsnivået for tilsvarende arbeid i innleiebedriften". Direktivet gir derfor ingen garanti for at innleide faktisk får tilsvarende lønn som de fast ansatte i den bedriften de leies ut til, og som arbeider med samme type oppgaver som den innleide.

Fri flyt viktigst

De fire dommene som ble avsagt i EU i 2007 og 2008, Viking Line dommen, Laval dommen, Rüffert dommen og Luxemburg dommen var nedslående for fagbevegelsen. I Rüffert dommen ble det slått fast at tyske myndigheter i en delstat ikke kunne kreve at utenlandske arbeidere skulle ha samme vilkår som gjeldene tariffavtale. Og i den såkalte Luxemburg dommen slås det fast at staten Luxemburg ikke fikk medhold i at ordnede lønns- og arbeidsvilkår kan begrunnes i hensynet til lov og orden i samfunnet. Det kan derfor slås fast at for EU er hensynet til fri flyt av arbeidskraft viktigere enn retten til et anstendig arbeidsliv.

I et høringsbrev fra NHO, datert 15.10.2008, er NHO klar på at Arbeidsmiljølovens § 14.12 vil være i strid med vikarbyrådirektivet, nettopp fordi denne paragrafen setter klare begrensninger på bruk av vikarer og innleid arbeidskraft. Et Fafo- notat fra 2010 sier "Utgangspunktet er at det ser ut som at det ikke er nødvendig å gjøre endringer i norsk rett, men her kan fremtidig praksis fra EU/EFTA-domstolen gi et annet resultat". Arbeids- og administrasjonsdepartementet "legger til grunn at de norske regler som begrenser adgangen til bruk av innleid arbeidskraft er i overensstemmelse med artikkel 4 i direktivet". Det siste viser etter NKP sitt syn at også departementet faktisk ikke er helt sikre på at norske regler vil overleve.

Konklusjon

Fri flyt av arbeidskraft og et mer fleksibelt arbeidsmarked er viktig for EU. Det er derfor lite trolig at norske regler vil overleve en behandling i EFTA domstolen, noe som NHO fastslår og også Fafo påpeker i sitt notat. Det vil føre til at vi får et mer todelt arbeidsliv i Norge, med fast ansatte og stadig flere vikarer/innleid arbeidskraft. Det vil på sikt være en trussel mot et arbeidsliv med målsetting om ordnede lønns- og arbeidsvilkår.

Det er pekt på mange ganger at et veto vil kunne få uante konsekvenser for Norge, og at hele avtalen da vil kunne falle. NKP vil derfor peke på hva daværende statsminister Gro Harlem Brundtland sa 15. oktober 1992 i Stortinget under den store EØS-debatten: "Vi vil være rede til å bruke den retten avtalen gir oss til å motsette oss at forslaget blir til felles EØS-regel, dersom vi finner det nødvendig". I den samme debatten understreket Høyres Jan Petersen at Norge hadde full rett til å legge ned veto.

For å sikre at norske regler skal overleve, og at vi i Norge skal kunne ha et anstendig arbeidsliv i fremtiden basert på faste ansettelser, er det derfor Norges Kommunistiske Parti sitt syn at reservasjonsretten som ligger nedfelt i EØS- avtalen må benyttes i denne saken.

Norges Kommunistiske Parti
Sekretariatet

Svend Haakon Jacobsen (sign.)
leder

Stig Ødegaard (sign.)
1. sekretær